

Riktlinjer för personalföreträdare i nämnder

**DALS-EDS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1. Inledning - personalföreträdare i nämnderna	3
2. Relation till andra styrdokument	3
3. Personalföreträdarnas närvarorätt	3
4. Rätt till information - tystnadsplikt	4
5. Hur personalföreträdare utses	4
6. Kallelse och sammanträde	5
7. Laglighet	5
8. Ersättning	5

1. Inledning - personalföreträdare i nämnderna

Bestämmelserna om närvarorätt för företrädare för de anställda i kommunen finns i kommunallagen 7 kapitel 10 – 19 §§. Grundläggande är att närvarorätten gäller vid sammanträden med andra nämnder än styrelsen. Med nämnder avses organ som har förvaltnings- och verkställighetsuppgifter. Närvarorätten gäller inte i utskott, revisionsnämnd, förtroendenämnder, valnämnd eller överförmyndarnämnd.

Även om personalföreträdarna utses av arbetstagarorganisationerna så representerar de inte dessa. Personalföreträdarna ska fungera som ombud för alla medarbetare i kommunen.

2. Relation till andra styrdokument

Riktlinjerna tar sin utgångspunkt i kommunallagen och finns reglerat i kommunens gemensamma reglementesbestämmelser för Dals-Eds kommuns nämnder.

3. Personalföreträdarnas närvarorätt

Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. De har inte rätt att närvara vid behandlingen av ärenden av följande slag:

- ärenden som avser myndighetsutövning mot enskild,
- förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
- uppsägningar av kollektivavtal,
- arbetskonflikter,
- rättstvister mellan kommunen och en arbetstagarorganisation,
- ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Lagstiftaren har varit specifik när närvarorätten för personalföreträdare har angetts. Det finns ingen generell rätt att närvara vid behandlingen av alla ärenden i en nämnd. De ärenden som ordföranden i nämnden anser rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda ska grupperas tillsammans i föredragningslistan så att personalföreträdarna slipper gå ut och in på sammanträdet. Dessa ärenden kan då avgöras i en följd.

Typiska ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är nämndens budget, organisationsfrågor med mera. Ärenden som inte rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda är fastighetsöverlåtelse, fördelning av platser i tomtkö och andra beslut som hänger samman med kommunens mark- och fastighetspolitik, fördelning av bidrag till föreningar med mera.

4. Rätt till information - tystnadsplikt

Personalföreträdarna har rätt att få den information de behöver för sin verksamhet. Nämnden är alltså skyldig att lämna upplysningar till personalföreträdarna, dock ska nämnden iaktta föreskrifterna i offentlighets- och sekretesslagen. Detta hänger samman med frågan om tystnadsplikt. Tystnadsplikten gäller anställda och ledamöter. Personalföreträdarna utses och entledigas av arbetstagar-organisationerna och kan alltså inte anses vara vare sig ledamöter eller anställda. Tystnadsplikt kan åläggas personalföreträdarna endast med tillämpning av 10 kapitlet 14 § offentlighets- och sekretesslagen. Nämnden ska om den finner att risk för skada, men eller annan olägenhet föreligger ställa upp ett förbehåll enligt denna bestämmelse när uppgifterna lämnas ut.

5. Hur personalföreträdare utses

Personalföreträdare utses bland medarbetarna i kommunen, i första hand utses de bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde. Om arbetstagarorganisationen vill utse en personalföreträdare som inte är anställd inom den enskilda nämndens verksamhetsområde ska samråd ske med nämndens presidium innan denna möjlighet utnyttjas.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.

Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen har kollektivavtal med. Kommunen förutsätter att arbetstagarorganisationerna kommer överens om vilka organisationer som ska utse representanterna i den enskilda nämnden. Det är en förutsättning för att närvarorätten ska kunna utövas.

Vid början av varje mandatperiod ska de arbetstagarorganisationer som utsett personalföreträdare i nämnderna, meddela respektive nämnd vilka personer som utsetts. Mandatperioden för personalföreträdarna är densamma som för ledamöter i nämnden. Personalföreträdarna ska noteras i förtroendemannaregistret.

Om en arbetstagarorganisation entledigar en personalföreträdare ska detta meddelas till den aktuella nämnden.

6. Kallelse och sammanträde

Personalföreträdarna ska kallas till sammanträden. Kallelsen ska innehålla tid och plats för sammanträdet samt uppgift om vilka ärenden som ska behandlas. Varje nämnd har ansvar för att upprätta rutin för att kalla personalföreträdarna och hur föredragningslistan sätts samman så att det blir tydligt vilka ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda, och övriga ärenden. Ersättarna kallas bara när de ska tjänstgöra som personalföreträdare. ***Om den ordinarie personalföreträdaren inte kan delta ansvarar denne för att kalla sin ersättare.***

De ordinarie personalföreträdarna har alltid närvarorätt vid nämndens sammanträde under de ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess anställda. Ersättare har motsvarande närvarorätt när någon av de ordinarie personalföreträdarna är frånvarande. Personalföreträdarna har rätt att närvara och yttra sig vid nämndens överläggningar på samma sätt som nämndens ledamöter. Däremot har de inte rätt att ställa förslag, delta i besluten eller att få sin mening antecknad i protokollet

Jävsreglerna i kommunallagen gäller även personalföreträdarna och ska tillämpas.

7. Laglighet

Beslut som fattas vid ett sammanträde dit personalföreträdarna har tillträde blir inte ogiltiga på grund av att personalföreträdare inte har kallats till sammanträdet eller inte deltagit på sammanträdet.

8. Ersättning

Personalföreträdarna behåller sin lön under den tid de närvarar vid nämndens sammanträde. Nämnden ersätter de verksamheter som får en kostnad för till exempel en vikarie med anledning av personalföreträdarens närvaro vid sammanträde med nämnden.